SERIA II.—ANUL IV, No. 682. **Ediția a treia** JOUI, 12 FEBRUARIE 1898.

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE

încep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc tot-d'a-una înainte

In *București* la Casa Administrației
In *județe* și *streinătate* prin mandate postale
Un an în țară 30 lei; în streinătate 50 lei
Șase luni . . . 15 » » » 25 »
Trei luni . . . 8 » » » 13 »
Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

EPOCA

NUMĂRUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In București și județe se primesc numai la Administrație
în streinătate, *direct la administrație* și la toate oficiile de publicitate
Anunciuri la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia
» » » III . . . . . 2.— lei »
» » » II . . . . . 8.— » »
Inserțiile și reclamele 3 lei rîndul

Un număr vechiu 80 bani

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

Falșificarea Listelor Electorale

ASUPRA BROȘUREI

„BOALA REFORMELOR IN ARMATĂ"

II

§ 3. **Inaintările și legea de înaintare.**— In privința înaintărilor a fost, sunt și vor fi recriminațiuni atît în armata romînă cît și în toate armatele din lume; ele sunt în firea lucrurilor și nasc din lupta vieței pentru ajungere și din sentimentul natural ce fie-care om are a se preferi pe sine însuși vecinului său. Ele sunt prejudiciabile armatei mai mult sau mai puțin, după modul cum se produc. In armatele cu disciplină tare, cu educație militară solidă, cu instituțiuni politice de mult stabilite, nemulțumirile de felul acesta sunt discrete, putem zice tainice; căci, chiar întemeiate de ar fi, de s'ar produce în gura mare, s'ar izbi de reprobațiunea opiniunei publice, care nu admite ca șefii armatei țărei să fie toți nepregătiți, pătimași, parțiali, nedrepți, așa precum voește a-i înfățișa autorul scrierei. Acești șefi au eșit din rîndurile armatei, din sînul neamului și cînd asemenea acuzațiuni îmbrățișează o lungă perioadă, care a dat timp și celor mici să ajungă mari, rezultă în mod logic că nu te-ai afla în prezența corupției unei oligarhii restrînse, ci chiar în fața putreziciunei generale a națiunei! Cum s'ar putea explica alt-fel, că în decurs de mai bine de 30 de ani, toți miniștri să fi fost incapabili, și șefii, cari concură toți, o vom dovedi o, la facerea tablourilor de înaintare, să fie părtinași și răi, izbind în armata de unde au eșit și în care trăesc.

Nu, nu poate fi așa! Protestăm cu energie în contra unei asemenea desmoralizătoare afirmațiuni! Vom studia chestiunea de aproape, arătînd cît prețcenic nemulțumirile și cauzele morale ce le produc.

Să examinăm mai întîiu legea ce avem.

Nu există de cît două principiuri după cari se pot face înaintările: *vechimea* și *alegerea*. Ori-ce alte metoade botezate, eliminațiune, selecțiune, ș. c. a., nu sunt de cît vorbe cu cari se îmbată.... *nepregătiții* cari își închipuiesc că au inventat ceva și nu își dau seamă că toate aceste procedeuri se rezumă tot în, *a alege*, și că ar produce protestări mult mai grave căci ar atinge, după cum o vom arăta, chiar existența carierei ofițerilor.

A face înaintările esclusiv la vechime este un mod simplist, care ar avea marele avantagiu de a închide gurile, însă în schimb ar periclita viitorul armatei; s'ar zădărnici pe de o parte emulațiunea și activitatea iar pe de alta s'ar depărta de la cariera armelor, încă mai mult, tinerii de valoare cari se simt în stare a ajunge mai repede în viață prin munca lor și s'ar teme de o așteptare prea lungă.

A adopta înaintările numai la alegere este a decuraja pe servitorii credincioși ai armatei cari muncesc în limitele forțelor lor și au și ei dreptul de a vedea asigurat mersul lor înainte.

A trebuit dar, neapărat, a se ține în seamă ambele aceste interese ale armatei, care se susțin și se complectează unul pe altul, și legea noastră foarte cu minte a prescris ca înaintările să se facă parte la vechime și parte la alegere. Modul cum a combinat aceste două metoade poate da loc la oare-cari discuții; se pot modifica, după datele experienței, unele proporțiuni, sau întinde dreptul vechimei și la alte grade, chestiuni de detaliu cari nu alterează fondul perfect al legei.

Dar să vedem cîte precauțiuni a luat legiuitorul pentru a garanta, o dreaptă alegere! Ofițerul are un memoriu în care se notează toate incidentele carierei sale și pedepsele ce a putut avea. El este apreciat în scris de *toți* șefii subt cari a servit. La momentul inspecțiunilor generale, ofițerul este notat de șeful său de corp sub controlul generalului de brigadă și generalului de divizie de cari depinde.

El este apoi examinat în teorie și practică de către inspectorul general, care anotează propunerile pentru înaintare făcute de șefii corpurilor de trupă inspectate de dînsul, așa în cît poate să le compare și să cîntărească meritul fie-căruia; stabilește atunci tabloul propunerilor sale și-l prezintă ministrului împreună cu toate notele date ofițerilor de către șefii lor ierarchici.

Inaintarea făcîndu-se pe arme și pe întreaga armată, este neapărat ca inspectorii generali să se adune și în fața ministrului de războiu să examineze propunerile tuturor; să le rezume, ținînd seamă de notele comparative date fie-căruia, de trecut, de vechimea ofițerilor propuși și încheie împreună un tablou pe care îl prezintă ca *avis* ministrului.

Acesta avînd singur răspunderea tablouluĭ definitiv, ceea ce pare a ignora autorul scrierei care n'a citit bine legea sau n'a înțeles-o în această privință, stabilește tabloul care, publicat în *Monitorul Oastei*, devine atunci *obligatoriu*.

Intrebăm pe ori-ce om imparțial, vie el din ori-ce parte a lumei, poate fi ceva mai bine chibzuit și mai înțelept spre a înlătura ori-ce șanse de arbitrar în alegere?!

Este de lăudat precauțiunea ce a luat legiuitorul de a acoperi pe inspectorii generali prin ministru, care în usurile țărilor cu regim parlamentar este ținta obicinuită a atacurilor; el trebue să le suporte singur, lăsînd în afară din polemicele ce pot fi inspirate din ure politice, pe șefii armatei.

Pe de altă parte, ministrul care s'ar depărta în mod simțitor de avizul inspectorilor, ar arăta o nepricepere vădită; el are răspunderea și prin urmare prerogative cari îi permit a hotărî definitiv asupra unor îndoeli ce ar rezulta din dezbaterile inspectorilor, dar este apărat în contra tentațiunei de a se arăta arbitrar, prin toate amănuntele prevăzute de lege, cari preced stabilirea tablourilor.

Legea este dar *bună și în partea* care asigură executarea sa; o zice și autorul scrierei, deși propune schimbări cari denotă că este atins și dînsul de boala reformelor.

Toate bune, ne va zice însă dînsul, dar aplicarea legei este rea; se comit părtiniri; inspectorii își trec favoriții unul altuia, și de aci nasc nemulțumirile în armată. Iată acuzațiunea! Sub forma aceasta specială, nu ne sfiim a o declara neîntemeiată și discutînd-o, credem că o vom reduce la justa ei valoare.

Negreșit că s'a produs și se vor produce multe intervențiuni atît pe lîngă șefii cari dau primele note cît și pe lîngă cei mai înalți cari decid. Fără îndoială, cînd este vorba de o rudă, de un prieten, omul cel mai integru, chemat a judeca, este tot-d'auna suspect. Neapărat că s'au putut ivi unele cazuri de părtinire, dar tocmai întrunirea inspectorilor cari trebue să decidă împreună asupra prezintărilor, este menită a înlătura nepotismul și a permite ministrului, arbitru definitiv, a rezista la unele solicitări! Cum? Iată șefii armatei adunați; ei au înaintea lor notele date ofițerilor de șefii ce au avut; întreaga lor viață este descrisă, nu de unul, ci de toți cei cari i-au cunoscut, și ace ti oameni răspunzători înaintea conștiinței lor, *interesați mai mult de cît or cine* ca ofițeri buni să ajungă, vor depărta fără rușine pe cei valoroși acordîndu-și reciproc pe cei netrebnici! Și mini ștri cari s'au succedat au asistat impasibili la asemenea acte confirmînd ne'egiuirile cînd aveau puterea a le dărîma!

Dar s'a probat vre-odată în mod precis, definit, o asemenea monstruoasă învinuire! Intrebăm, care este ofițerul, nu cu geniu, nu cu talent, dar cel mult de valoare, care a fost măcar întîrziat la înaintare în armata romînă!?

Dacă am lua pe fie-care nemulțumit în parte, neapărat că s'ar plînge și ar afirma că a fost năpăstuit; dar dacă l'am interoga asupra pretinsei nedreptăți ce ar fi suferit vecinul său, ar răspunde de sigur că acela, încă a înaintat prea iute!

Adevărul este că ofițerii cu merit sunt ținuți în palme de șefi, și spre, onoarea armatei, chiar de camarazii lor.

Ei nici nu sunt discutați în întrunirea inspectorilor, sunt desemnați dinainte în modul cel mai precis și singura întrebare ce se produce relativ la dînșii, privește numai vechimea promoțiunii ce trebue să figureze pe tablou. In realitate, discuțiile nu au loc de cît asupra mediocrităților și aci putem zice că este foarte, foarte greu a se cîntări cu dramul valoarea respectivă. Nu s'a inventat încă pentru această sarcină nici o mașină asemenea cu acelea cari asvîrlă singure monetele sau cartușele, cari n'au greutatea reglementară; se pot dar strecura în această categorie erori datorite, fie falibilității umane, fie chiar unei indulgențe reprobabile. Merită oare asemenea cazuri, fulgerele cu cari autorul scrierei stigmatirează pe șefii armatei!?

Dar mai avem o dovadă despre creditul ce merită reclamațiunile în asemenea materie.

Pentru a obține gradul de maior, legea impune căpitanilor un examen de capacitate. In compunerea comisiunei de examen nu intră numai șefii cei mai mari; ea coprinde un general și patru colonelli luați din toate armele, așa în cît, de cînd funcționează legea, au trecut prin asemenea comisiuni aproape toți colonelii armatei trecuți și prezenți.

Aci nu este vorba de o apreciere a ofițerilor rezemată pe conșciin'a; există concurs, deci probe materiale cari demonstră valoarea relativă a candidaților. Ei bine, nici o dată de cînd funcționează instituția nu s'a făcut acest examen fără a da loc la cele mai violente protestări. In zadar s'a încercat regulamentul a asigura pe ofițeri de perfecta sinceritate a concursului; în cele din urmă, prin noui dispozițiuni, s'a redus totul la o probă practică pe teren în fața tutulor ofițerilor și la probe scrise ordonîndu-se măsurile cele mai draconiene spre a păstra secretul tezelor pînă la darea noteror; iar proba orală, susceptibilă de aprecieri nesigure, a fost redusă remănînd în al treilea plan. Cu toate acestea, în fața a texte scrise indiscutabile, totuși s'au produs recriminațiuni; ele însă de astă dată au putut fi curmate cînd s'a oferit reclamanților a li se publica compozițiile în «Monitorul oastei» ca să judece ori-cine dacă au fost nepăstuiți.

In prezența unui asemenea fapt vădit, ne adresăm la ori ce om imparțial, ne adresăm opiniunii publice a acestei țări, și întrebăm ce valorează protestările ce auzim?

Ce, fiind-că s'o fi strecurat vre-un netrebnic pe tablourile de înaintare la alegere în comparație cu un altul, poate mai puțin netrebnic, trebue să asvîrlim disprețul și ura asupra tutulor șefilor armatei trecuți și prezenți? Aceasta este o faptă urîcioasă, în contra căreia cerem dreptate, adresîndu-ne bunului simț al armatei și al națiunei.

Dar să vedem care este rezultatul meditațiunilor autorului scrierei pentru a îmbunătăți starea de lucruri actuală.

DEBANDADĂ GENERALĂ

Tratările d-lui Aurelian. — Alianța compromisă. — Ermafroditism politic.

Tratările d-lui Aurelian

Din mai multe convorbiri cu unii Aurelianiști și Fleviști, am primit convingerea că nimeni nu știe pînă la ce punct au ajuns tratările dintre d-nii Aurelian și Dim. Sturdza și că nimeni n'a autorizat pe d. Aurelian să trateze cu guvernul.

D. Aurelian însă, sătul d'a sta într'o situațiune care nu-i procură nici onoruri nici beneficii, se folosește de ori-ce prilej pentru a trata cu guvereul, de și d. Sturdza a luat-o destul de sus cu dînsul, refuzîndu-i chiar a'l primi în audiență.

Credința generală e că prin aceste tratări guvernul vrea să demoralizeze cu desăvîrșire pe Drapeliști și să-i risipească.

Alianța compromisă

Fleviștii sunt foarte supărați de situațiunea ce li-s'a creiat prin alianța lor cu Drapeliștii. D-nii A. Arion, Scorțeanu și Politimos, cari au fost în contra alianței, vreau să someze acum pe d. N. Fleva să denunțe alianța și să-și reia libertatea de acțiune.

De aceeași părere sunt toți cei-l'alți Fleviști, afară de d-nii Ceaur Aslan și Fițeșteanu, cari ar vvea să facă pace cu guvernul.

Ceea-ce irită însă și mai mult pe Fleviști este, nu atît lipsa de energie a aliaților lor, ci mai ales faptul că d. Aurelian tratează direct, fără d. N. Fleva, cu d. Dim. Sturdza.

In ce privește tratările, nici în tabăra flevistă nu se știe pînă la ce punct au ajuns ele.

Impresia generală e însă aceeași ca în gruparea drapelistă: că se lucrează la o mare tragere pe sfoară și d. Aurelian va rămîne ridicol.

Ermafroditism politic

Nemulțumirile în gruparea drapelistă au ajuns însă într'o fază cam gravă:

Pe cîtă vreme vre-o cîți-va amenință cu trecerea în gruparea guvernamentală, dacă va începe campania de răsturnare, majoritatea drapeliștilor amenință să părăsească pe d. Aurelian și să formeze un grup a parte, care la nevoie să fusioneze cu Fleviștii, ca să combată pe guvern.

Eri, la Senat d-nii Urechiă, și Sefendache au spus chiar că nu înțeleg «acest ermafroditism politic» și preferă să-și reia libertatea lor de acțiune, de cît să se facă caraghioși. Același lucru a declarat și d. Costinescu unui redactor al noslru.

Evident deci, că Drapeliștii și Fleviștii se află într'o situație penibilă din cauza d-lui P. S. Aurelian.

De alt-fel, atitudinea d-lui Aurelian a fost în următorul chip caracterizată eri la Senat de un drapelist marcant:

— De astă-dată d. Aurelian a dat o probă elocventă de **lașitatea-i morală.**

FALSIFICAREA LISTELOR ELECTORALE

Consiliul comunal al Capitalei a falșificat, într'un chip neînchipuit, listele electorale.

Despre aceasta vom da probe pipăite.

Dar acest fapt e numai un incident în complotul ce s'a urzit de guvern, pentru a avea liste compuse numai din creaturi ale sale.

După ce s'au falșificat listele, acum se împedică rectificarea lor, refuzîndu-se actele cu cari s'ar putea proba înaintea justiției înscrierile și ștergerile făcute pe nedrept.

Legea zice că funcționarii ce au roluri trebue să le pue la dispoziția alegătorilor spre a se vedea cine are și cine n'are censul cerut.

Aceasta ni s'a refuzat.

După ce am amenințat, cum am spus prin ziar, că vom da în judecată pe perceptorii vinovați de această călcare de lege, ni s'a permis ca să consultăm registrele.

Acum după cercetare, se cer certificate de la casierul general spre a putea dovedi că cutare alegător înscris n'are cens iar cutare altul, care nu e înscris, are censul cerut de lege.

Casierul general ne-a refuzat certificatele cerute.

Legea e totuși precisă.

Iată între altele ce zice legea electorală:

Art. 52. *Autoritățile unde se vor afla roluri de contribuabili vor fi, datoare să lase să se ia copii sau extracte de pe ele, de ori-ce alegător.*

Legea pentru alegerea consiliilor comunale mai zice:

Art. 17. *Autoritățile sunt datoare a libera de urgență ori-ce copii și extracte de pe actele cari vor fi necesarii în sprijinirea unei reclamațiuni electorale.*

Totuși casierul general de Ilfov refuză de a da copiile cerute.

Pentru acest cuvînt, el va fi chiar mîine somat prin portăreĭ. Apoi el va fi dat judecăței. Și măsurile pentru a obține respectarea legii nu se vor opri aci.

Mai e un fapt:

S'a cerut ca copiile în cestiune să se libereze gratis de perceptori și de casier.

Alt-minteri, pentru a putea controla listele electorale, ar trebui să se cheltuiască mii și mii de lei. Intr'o singură coloare a Capitalei, sunt 1500 apeluri electorale de făcut.

Se cere însă o taxă de un leu pentru fie-care certificat.

Legea însă asigură în mod formal, gratuitatea.

Așa, articolul 18 din legea pentru alegerea consiliilor comunale zice:

Toate reclamațiunile și ori-ce acte de procedură și probațiune, în materie electorală, sunt gratuite.

Și pentru acest fapt, funcționarii vinovați ca și complicii lor, vor fi dați judecății.

A se citi la darea de seamă a dezbaterilor Parlamentului: Scandalul de la Cameră, chemarea la ordine a d-luĭ Fleva.

SITUAȚIE CURIOASA

Mulți se așteptau — și nu fără oarecari temeri — ca alianța grupului Aurelianist cu cel Flevist să exercite o înrîurire serioasă asupra situațiunei în senzul unei limpeziri.

In adevăr, alianța aceasta nu putea să aibă de cît un singur rost: acela de a strînge pe guvern cu ușa. Căci dacă era vorba să se urmeze cu jocul ridicol al nesfîrșitelor tratări, nu era absolut nici o nevoie de alianță.

De-altmintrelea, aliații au spus înșiși, pe față, ce scop urmăresc. S'au ales comitete de acțiune, s'a alcătuit programul de luptă și războiul a fost declarat în toată regula.

Dar, tocmai în momentul de a se începe lupta, săbiile au fost băgate frumușel în teacă și puștile au fost depuse la magazie.

Cu chipul acesta, situația a ajuns foarte curioasă.

In adevăr, dacă lucrurile nu mai puteau merge înainte așa cum le conduce guvernul, atunci de ce se dau aliații îndărăt de la îndeplinirea datoriei lor?

Intîmplatu-s'a ceva ce ar putea justifica depunerea armelor de către aliați?

Nu s'a întîmplat nimic de soiul acesta. Dimpotrivă, relațiunile dintre cele două tabere liberale au trebuit să se înrăutățească în urma semnelor de desconsiderare pentru aliații din partea d-lui Sturdza și a fidelilor săi.

Aceasta face că opiniunea publică se dezgustă cu desăvîrșire de acțiunea fără nici un rost a liberalilor nemulțumiți.

Și cu drept cuvînt. Căci s'ar părea că gruparea de la *Drapelul* a căutat alianța fleviștilor, nu pentru a începe o acțiune hotărîtă, ci pentru a-și reface virginitatea cu reputațiunea grupului de la *Dreptatea*.

TRIBUNA LITERARA

Un biet U (U incommodum)

de

Th. D. SPERANȚIA

Negreșit că e vorba de *u* scurt.

Incepem deci de la *u* scurt.

In privirea lui *u* scurt, pe cînd eram în școală, ne țineam de regula ortografică ce zice:

Nu numai un cîine e scurt de coadă și, conform acestei regule, scriam cu *u* scurt: *boŭ, oŭ eroŭ, calăŭ, săŭ, frîŭ, grîŭ; calŭ, carŭ, varŭ, arŭ; viŭ, tivilichiŭ, etc., etc.* adică puneam *u* scurtat la sfîrșitul vorbelor flexibile și ziceam că ori ce *u* de la sfîrșitul cuvintelor e *u scurt*.

Ziceam că e *u scurt* și atîta.

Intr'o zi, însă, profesorul de matematici, cu ocazia lecțiunei despre proprietățile bisectriței unui unghiŭ ne a spus că nu orice *u* e scurt și ne-a dovedit că *socru, aeru, cuscru, ministru* au *u întreg*.

Aceasta am înțeles-o numai de cît, de oare ce știam că sunt și cîini cu coada lungă.

După aceasta vin discuțiile academice în urma cărora din *u scurt* ese *două u*: *u scurt* sau înjumătățit, adică un fel de *u* care se aude nițel ca în: *boŭ, eroŭ, răŭ, flăcăŭ, heleșteŭ*, și *u mut* care numai se scrie, dar nu se aude, ca la: *carŭ, malŭ, omŭ, calŭ*. Acest *u mut* se mai numește și *u academic*.

***

Acest *u academic*, sau *u mut*, a trăit el o bucată de vreme, a crescut mare și s'a făcut așa de blînd de venea cînd îl chemai, umbla după tine ca un cățel, mînca din mînă chiar.

Cînd trăia el mai bine însă, iată vre-o cîți-va învățați numiți fonetiști n'au ce mai lucra, ori n'au de cine se mai lega, se anină de bietul *u mut* și îl izgonește de pe urma tuturor cuvintelor, îl alungă cu desăvîrșire, îl caterisesc.

Ce scandal acuma!

Unii joacă de bucurie că au scăpat de dînsul. Bine i-au făcut de l'au alungat. Trebuie să rupem o dată cu rutina! Trebuie să ne gîndim serios la cultura poporului! Alții plîng, căci el era ultimul sprijin al ortografiei. Ce va zice Europa cînd ne va vedea scriind fără *u mut*?

Unii joacă, unii plîng, la început, dar mai pe urmă, tocmai cei cari jucaseră încep a 'și aduce aminte și a dori pe bietul caterisit.

Dascălii, ca oamenii ai progresului, nu mai scriu cu *u mut*.

Dascălii nu scriu cu *u mut* și făcînd lecție zice: *cal, pom, car, codru* sunt substantive *nearticulate*, iar *calul pomul, carul, codrul* sunt substantive articulate. Deci:

Un substantiv nearticulat se articulează dacă îi adăogăm la urmă articulul, de exemplu, ne articulat: *codru*, articulat: *codru-l*.

Așa spune dascălul, dar de colo din bancă un mormoloc de băiat care pînă atunci șezuse cu degetele în nas:

— Domnule, dar *pom* cum face articulat?

— *Pom* face *pomul*.

— Domnule, dar care e articolul?

— Articolul v'am spus că e *l*.

— Domnule, dar la *pomul*, dumneata n'ai pus numai *l*, ci ai pus *ul*, ce este acel *u*?

Dascălul se uită la băiat, se uită și la *u*. Ce dracu să răspunză? N'ar fi mai ajuns fonetiștii!! Cînd era *u mut* îl aveai colo la sfîrșitul tuturor cuvintelor, scriai nu *pom*, ci *pomu*, și cînd vreai să l articulezi n'aveai de cît să-i adaugi articolul: *pomu-lui*.

Băiatul naibei însă sta tot în picioare.

— Ei, ce mai stai tu?

— Stau pentru *u* de la *ul*.

— A, *U*?... *U*.... *U* este un *u* care...l care... lasă, despre ăsta o să învățați ma în colo, în cele-l'alte clase, sau pot să vă spun și acum: *u*, acest *u* este un *u* care se pune acolo pentru *eufonie*.

A scăpat cu eufonia, dar cu toate acestea *u* e mare belea.

Bieții dascăli fonetiști au căpătat frică de dînsul, cum capătă caii nălucă. Se ridică un școlar din bancă: negreșit că întreabă de *u*; vine un inspector: de n'ar întreba de *u*? Dumnezeŭ știe unde vom ajunge cu acest *u*!

Unde să ajungi? Iată că într'o bună dimineață ese vorba că s'a arătat un *u patent* și un *u latent*.

Iar u? și încă doui?

Aceasta era pe timpul verei, dacă n'o fi fost cum-va iarnă. Noutățile mai de senzație, cam de obiceiŭ veneaŭ de la poliție, acuma începuseră a isvorî cînd de la laboratorul bacteriologic al d-rului Babeș, cînd de la serviciul antropometic al d-rului Minovici.

U patent! *U* latent! Cine i-o fi găsit? Pe cine să întrebați? Pe Babeș? Pe Minovici?

Cîți-va dascăli fonetiști, mai nerăbdători, iaŭ drumul spre poliție.

— N'ați auzit d-voastră de un *auptent* și...

www.dacoromanica.ro

— Nu, mă rog, pentru patente mergeţi la percepţie.

— Dar, d-le director, întrebăm de un *u patent* şi de un *u latent*.

— Aşa ? Aşteptaţi atunci să vedem în raportul de eri.

Aci d. director trece în odaia de alăturea, sună, vorbeşte la telefon şi în sfîrşit vine:

— D lor, informaţiuni amănunţite n'o să vă putem da, fiind-că din cauza tecnafesului clubul babelor a fost închis. Cu toate acestea, vă putem spune că vardistul din calea Victoriei No. 135. în raportul lui vorbeşte ceva de *un u latent şi un u patent* prinăşiţi la Academia Romînă.

U patent! U latent! Adică *u* care se arată şi *u* care se ascunde. Aceasta e curat ca vorba neamţului:

Bade, n'aĭ văzut un căţeluş
Acuş albu, acuş negru...

De mirare, cu toate acestea vardistul avusese dreptate.

***

Ce era însă la Academie?

Ştiţi povestea englezului cu pictorul?

Englezul a tocmit pe un pictor să facă un tablou pe care să fie o casă cu curte şi în curte o căsuţă pentru un cîine şi în căsuţă un cîine. Şi cînd s'o uita englezul la tablou, cîinele să stea în căsuţă şi cînd s'o uita în altă parte, atunci cîinile să iasă din căsuţă, să umble prin curte şi să latre ca să apere casa stăpînului.

Pictorul a zugrăvit casa, curtea şi căsuţa de cîine cu cîinele înăuntru.

Cînd vine englezul:

— Gata?

— Da, mă rog. Priviţi casa, curtea, căsuţa de cîine, cîinele...

— Dar cîinele este înăuntru.

— Da, fiind-că d-ta te uiţi la dînsul.

— Dar eu am zis ca să iasă şi pe-afară.

— Da, ese numai de cît, dar uită-te în altă parte.

Se uită englezul în altă parte:

— A eşit?

— Da.

— Ce face? latră?

— O ha! Încă cum latră! Latră şi aleargă...

— Bravo! Ia să-l văd.

Englezul întoarce capul.

— Apoĭ îl văd tot în căsuţă!...

— Da, fiind că te uiţi d-ta. Chiar acuma a intrat!

— Aşa? Vra să zică e un cîine bine, crescut?

— Da, da; politicos şi ascultător.

Cam aşa este *u patent* şi *u latent* al Academiei.

Cînd ziĭ: *omul, pomul, sacul, văzutule-aĭ, aşteptîndu-l, u* există şi este *patent*, adică se vede;

Cînd ziĭ: *om, pom, sac; le-aĭ văzut; aşteptînd, u* nu se vede, dar tot există; Există însă, este *latent*, adică şeade ascuns, şi este ascuns pentru că e politicos, e bine crescut.

După toate cercetările şi informaţiunile, lucrurile stau ast fel:

U patent de astăzi este *u eufonic* al dascălului de şcoală, iară *u latent* este bietul *u mut*.

Aci s'a ajuns şi aci stăm şi acuma.

Stăm, dar ne mirăm cum poate acest *u* să s'ascundă şi să s'arăte, cum poate el să fie şi să nu fie?

(Sfîrşitul mîine) **Th. D. Speranţia.**

DIN STREINĂTATE

Noul minister norvegian

Firul telegrafic ne-a adus ştirea constituirei noului guvern norvegian. Primul ministru, d. Ioan Steen, este în vîrstă de şeapte-zeci de anĭ. De patru-zeci de anĭ este membru al Camerei, saŭ Storthing, cum se zice acelo.

Profesor de filosofie la începutul carierei sale, d. Steen s'a remarcat în politică la 1884, dată cînd a luat şefia stîngei. Cînd stînga s'a divizat în două fracţiuni, d. Steen luă direcţia celei mai radicale zisă «stînga pură». In 1891 a format cel d'întîĭ minister care căzu în 1893, cînd regele a refuzat să sancţioneze votul Storthingului stabilind un corp consular special pentru Norvegia.

Şeful dreptei luă atunci puterea şi d. Steen fu ales preşedinte al Camerei.

In acelaşi timp i s'a votat o pensiune anuală de 6000 coroane, sub titlul de recompensă naţională.

Noule alegeri

Veniră însă noule alegeri. Ele dădură în Cameră o majoritate de 78 radicali asupra 114 membri.

Stăpînul situaţiei era d. Steen. D-sa urmează d-lui Hagerup, şeful coaliţiunei dreptei cu moderaţii, adică a acelei fracţiuni din stînga care ţine încă la unirea cu Suedia.

Celialţi miniştri

Printre cei-l'alţi miniştri, ciţi-va aŭ fost deja colegi ai d-lui Steen în primul său minister. Aceştia sunt d-nii Quam, ministrul justiţiei, fost preşedinte de tribunal; d. A. Wexelsen, ministrul cultelor şi instrucţiunei publice, fost pastor; d. locot.-colonel Holst, care a luat o importantă parte în lucrările pentru apărarea naţională a Norvegiei, ministru de războiŭ; d. Nysom, inginer, consilier de Stat, şi d. Blehr, fost director al Băncii ipotecare, ministru resident la Stockholm.

Doi colegi ai d-lui Steen sunt miniştri pentru prima oară: d. Loewland, ziarist şi d. Elias Sunde, negustor, cel d'întîĭ ministru al lucrărilor publice şi cel de-al doilea, ministru de finanţe.

Foreign.

INFORMAŢII

Proectul de lege care autorizează pe guvern să facă conversiunea, e însoţit de o expunere de motive prin care se zice că *guvernul poate să prelungească şi termenele împrumuturilor.*

Aceasta nu mai e o conversiune.

In limbagiul financiar, aceasta se numeşte *o conversiune bastardă*.

D. Ion I. Rădulescu, din Piteşti, ne telegrafiază că nu d-sa este numit în comisia interimară a aceluĭ oraş.

Luăm act.

Aflăm că o delegaţie numeroasă a secteĭ bespopoftilor (fără popă) a lipovenilor a plecat în Bulgaria, ca să trateze cu guvernul bulgar în privinţa împămîntenireĭ lor în principatul vecin.

M. S. Regele a primit eri în audienţă solemnă pe d. M. Georgevicĭ, noul ministru plenipotenţiar al Serbieĭ, care a avut onoarea să remită M. S. Regeluĭ scrisorile sale de acreditare.

Revolta ţăranilor din Hudeştiĭ-Micĭ, judeţul Dorohoiŭ, despre care aŭ vorbit unii confraţi, se reduce la o simplă neînţelegere între primarul comuneĭ şi ţăranii carĭ se aflaŭ la o nuntă bogată.

Neînţelegerea s'a aplanat în urma intervenţieĭ personale a d-luĭ Dim. Moruzzi, prefectul judeţului, care a dat dreptate ţăranilor.

Casa Badjon din Belgia a înaintat o ofertă primarului de Giurgiu pentru iluminarea oraşului cu electricitate.

Consiliul comunal a primit această propunere.

Ministerul de finanţe a dat ordin perceptorilor să verifice registrele tuturor negustorilor din ţară, aceasta în vederea înfiinţăreĭ noueĭ taxe de înregistrare.

Deja eri, perceptoriĭ colindaŭ Capitala în acest scop.

Mai mulţi cetăţenĭ din Brăila aŭ botărît să înfiinţeze în localitate un Ateneŭ, unde să se ţină conferinţe literare, concerte şi serate literare.

Iată cum îşi bate joc *Voinţa Naţională* de Aurelianişti:

Ceĭ carĭ, benchetuind Duminecă seara şi scontînd căderea guvernului, s'aŭ arătat din cale afară naivĭ saŭ ceĭ carĭ aŭ şampanizat la dejunul de eri **pentru a-şi mai stimula curajul**, *aŭ avut înainte de sfinţitul soareluĭ, deziluziĭ cu atît maĭ marĭ şi maĭ deprimate, cu cît rezultaŭ dintr'un vot secret.*

***

In urma votuluĭ de eri, suntem pozitiv informaţi că opoziţia din Cameră, într'o întrunire secretă, *a luat hotărîrea ca de azĭ înainte să ceară în tot-d'a una votul pe faţă, lăsînd pentru guvern infama manoperă a votuluĭ secret.*

Miniştriĭ se vor întruni azĭ dimineaţă, Mercurĭ, la orele 10, la un consiliŭ de miniştri, la palat, sub preşedinţia M. S. Regeluĭ.

D. V. A. Urechie a anunţat eri, în culoarele Senatuluĭ, că se retrage din gruparea drapelistă, în urma ermafroditismuluĭ politic al d-luĭ Aurelian.

Senatul a discutat eri în secţiuni proectul de lege al d-luĭ Ionel Brătianu asupra regimuluĭ apelor.

D. Porumbaru trebuia să'şi dezvolte eri la Cameră interpelarea anunţată cu atîta entuziasm de ziarul Drapelul.

D. Porumbaru care, alaltăeri, era foarte sănătos, căzu eri bolnav.

Biroul Camereĭ a şters după ordinea zileĭ interpelarea d-luĭ Porumbaru, pe motivul că d-sa nu era prezent la şedinţă.

Am anunţat alaltăeri că un d. Padurescu a încasat pensiunea pe Februarie a decedatului Curius, fost profesor universitar, încetat din viaţă în primele zile ale luneĭ Februarie.

In urma cercetărilor făcute, s'a descoperit că pensiunea a fost încasată de o d-şoară Buceşenescu-Bădulescu, care pe urmă a fost somată prin parchet ca să restitue suma încasată pe nedrept.

M. S. Regele a bine-voit a primi eri, la orele 5 seara, în audienţă, pe d. P. S. Aurelian, deputat.

Gazeta domnuluĭ care a făcut, timp de 3 luni de zile, anticameră la d. Mişu, şeful diviziunei politice a ministeruluĭ de externe, spre a fi autorizat a pleca la postul său la Roma, laudă în termenĭ entuziaştĭ conversiunea propusă de d. ministru de finanţe.

Autorul articoluluĭ, un domn Jonsohn, care a avut acum două zile un proces în care cumnatul său l'a acuzat că face şantaj, găseşte că conversiunea e admirabilă, deşi mărturiseşte că nu cunoaşte condiţiunile în cari se va face această operaţiune.

Gogomaniĭ pot crede că orĭ-ce conversiune din 5 la sută în 4 la sută trebue neapărat să fie o operaţiune bună.

Oamenii priceputi în materie ştiŭ că o aşa operaţie depinde de condiţiunile în cari se face.

O conversiune se poate orĭ-cînd face şi în 4 la sută şi în 3 la sută şi să fie după cursul emisiuneĭ mai rea de cît un împrumut de 5 la sută.

Ceea-ce e cert e că o conversiune cu prelungirea de termen e condamnată de ştiinţa financiară.

O gazetă poliţienească însă ca *L'Indépendance* e datoare să laude o conversiune, chiar fără să cunoască condiţiunile în cari se efectuează.

Drapelul *anunţă că Duminecă 15 cor. se va ţine, la Iaşi, o întrunire publică, convocată de ciţi-va cetăţenĭ liberalĭ*

Intrunirea va avea loc în sala Pastia

Dar cine va vorbi şi asupra căreĭ chestiunĭ se va vorbi, Drapelul *nu ne-o spune.*

Să nu fie şi această întrunire ca acele anunţate—şi neţinute—tot de Drapelul *?*

Citim în Voinţa Naţională *de aseară:*

«Toate ziarele opoziţieĭ n'aŭ zis niciun cuvînt despre conversiune.

«Vom examina mîine atitudinea lor din trecut, precum şi pe cea de astă-zi.»

E ciudat că Voinţa *nu spune însă nici un cuvînt despre* condiţiunile conversiuneĭ. *De cît ar examina atitudinea noastră, ar face mai bine să ne spue, dacă se poate, condiţiunile, pentru a ne putea pronunţa şi noĭ.*

D. Pallade, ministrul justiţieĭ, a destituit eri telegrafic pe d. Celarian, substitut pe lîngă tribunalul din Tecuciŭ.

Vina ce s'a găsit acestuĭ magistrat, spre a se motiva neaşteptata sa înlocuire, este că are prea mulţi prieteni printre conservatorĭ.

Să se noteze că d-luĭ Celarian nu i se impută nimic alt-ceva. Ba, ceva mai mult: Nici nu s'a făcut vre-o anchetă, aşa cum cere legea.

D. Pallade, prin aceste mijloace vrea, cu orĭ ce preţ, să terorizeze magistratura ţăreĭ.

Acum cîte-va zile, a înlocuit pe d. Sărăţeanu, prim-procuror în Bucureşti, fără să îi poată reproşa alt-ceva de cît că are prea mulţi prieteni printre conservatorĭ.

Azĭ destitue pe d. Celarian tot pentru acelaş motiv.

Pînă cînd?

Eri s'a distribuit la Cameră următorul proiect de lege pentru conversiunea uneĭ părţi din datoria publică:

Art. 1.—Ministerul de finance este autorizat a denunţa şi a plăti cu anticipaţie: 1) renta perpetuă 5 la sută din 1875: 2) obligaţiunile 6 conversiunea ruraleler din 1880; 3) renta amortibilă 5 la sută, emisiunile de la 1881 pînă la 1888.

Art. 2.—Pentru formarea capitalului necesar acestor plăţi, ministerul de finance este autorisat a emite titluri de rentă amortibilă 4 la sută, în forma şi condiţiunile ce va găsi mai avantagioase şi cu restricţiunea că, chiar respectîndu-se termenele de amortizare a împrumuturile sus citate, anuităţile să fie inferioare celor actuale.

Art. 3.—Se vor primi de preferinţă, în schimbul nouilor titluri de rentă amortibilă, titlurile împrumuturilor denunţate.

Art. 4.—Guvernul este autorizat a face cheltuelile de confecţionare, timbru, publicaţiuni şi altele ocazionate de această operaţie. Ele se coprinde în titlurile de rentă amortibilă, emise potrivit art. 2.

Art. 5.—Fondul în numerar al caseĭ de amortizarea rentei 5 la sută perpetuă, disponibil în momentul denunţăreĭ, va fi afectat la plata cheltuelilor pentru carĭ sunt autorisate emisiuni de rentă.

Cronica Judiciară

Afacerea Cioflan. — Ştirĭ judiciare.

Curtea de Casaţie a judecat ieri recursul ţăranilor condamnaţi în omorul luĭ Cioflan.

Recurenţii Tudor Iordache Iancu, fratele său minor Pavel Iordache Iancu şi Ilie Ghiţă Mitu, fuseseră condamnaţi de Curtea cu juraţi din Ilfov, cel d'întîiŭ şi cel d'al treilea la 10 anĭ munca silnică iar minorul Pavel la 5 anĭ închisoare. Instrucţiunea acesteĭ afaceri a fost anevoiasă, de oare-ce se crede că această crimă s'a comis în urma unuĭ complot al sătenilor carĭ nutriaŭ o mare ură contra arendaşuluĭ Cioflan.

Se punea mare nădejde în casarea recursuluĭ celor treĭ ţăranĭ, asupra cărora s'aŭ găsit mai multe bănuelĭ şi carĭ plătesc pentru toţi.

Motivele de recurs aŭ fost dezvoltate de d-niĭ N. Fleva şi Aureliŭ Dunca şi combătute de d. Petre Grădişteanu, advocatul părţiĭ civile şi de d. procuror Sărăţeanu.

Inalta curte găseşte motivele neîntemeiate, respingînd recursul.

***

Piesa *Ciapciniĭ*, adică autorul eĭ d. Aristide Ionescu, s'a înfăţişat eri înaintea secţieĭ a 2-a a Curţeĭ de Apel din Bucureştĭ, spre a-şi susţine apelul său în contra decisiuneĭ comitetului Teatruluĭ Naţional, care a interzis reprezentarea acesteĭ piese.

Ora cînd s'a strigat procesul fiind foarte înaintată dezbaterile s'aŭ amînat pentru 28 Fevruarie.

***

In afacerea moştenireĭ Oxemberg, despre care am vorbit într'o cronică precedentă, tribunalul a numit ca sechestru judiciar pe d. avocat Mitilineu.

Depeşile de azĭ

Serviciul «Agenţieĭ Romîne»

Constantinopol, 10 Februarie.—Cu ocazia Bairamuluĭ, Sultanul a făcut azĭ rugăciunile sale la moschea Reckitasb, apoĭ s'a dus la palatul Dolma Bacce pentru ceremonia sărutăriĭ mîineĭ şi pentru primirea felicitărilor miniştrilor şi a funcţionarilor înalţi. Mai tîrziŭ dragomaniĭ ambasadelor şi legaţiunilor s'aŭ dus la Ildiz Kiosk, să transmită felicitările şefilor lor.

Viena, 10 Februarie.— Starea principeseĭ Clementina este aceeaşĭ.

Londra, 10 Februarie.— Camera lorzilor. Marchizul de Salisbury citeşte o depeşă a ambasadoruluĭ englez la Paris *care a comunicat d-luĭ Hanotaux o notă în privinţa mersuluĭ înainte al francezilor în Sokolo.* D-nul Hanotaux a răspuns *că n'are cunoştinţă de înaintarea trupelor franceze şi că dacă s'a întîmplat aşa ceva, a fost contra ordinuluĭ guvernuluĭ şi chiar contra dorinţelor sale.*

D-nul Hanotaux crede că ştirea *nu este adevărată, căci în acele ţinuturĭ nu sunt trupe franceze.*

Montpellier, 10 Februarie.—Explozia uneĭ bombe a cauzat pagube în casa unuĭ negustor. In oraş saŭ mai găsit alte treĭ bombe.

Berlin, 10 Februarie. — **Noul împrumut chinez pentru plata ultimeĭ părţi a indemnităţiĭ de războiŭ de 16.000.000 lire de plătit Japonieĭ, s'a încheiat între** *Honkong and Shanghai Banking corporation* **şi banca germană asiatică.**

PROCESUL ZOLA

— Serviciul AGENŢIEI ROMINE —

ŞEDINŢA A PATRU-SPRE-ZECEA

Orele 2 noaptea

Paris, 10 Februarie.—D. Zola soseşte la palatul justiţieĭ la orele 11 şi 45 m. fără ca să se producă vr'un incident. —Imprejurimile palatuluĭ şi culoarele sunt aproape deşarte, dar sala juraţilor este plină.—Audienţa se deschide la 12 şi 15 m.

Avocatul Labori reia pledoaria şi anunţă că va relua datele în ordinea chronologică. — Apărătorul d-luĭ Zola vorbeşte mai întîiŭ de arestarea luĭ Dreyfus ce s'a făcut în luna Octombrie 1894 şi constată că această arestare n'a fost cunoscută de cît de două ziare: l'Eclair *şi* La Libre Parole.

Articole mincinoase

Avocatul Labori zice că maiorul du Paty de Clam a interzis d-neĭ Dreyfus de a vorbi sub pedeapsă de amenînţărĭ grave, în favoarea bărbatuluĭ eĭ.—Decĭ comunicarea arestăriĭ ziaruluĭ *Libre Parole* nu s'a făcut de d-na Dreyfus, ci de biurourile ministeruluĭ de rezbel.

Libre Parole şi *l'Eclair* **aŭ scris articole mincinoase asupra culpabilităţeĭ luĭ Dreyfus.**

Avocatul Labori vorbeşte de interogatoriile în care maiorul du Paty de Clam căuta să intimideze pe Dreyfus şi de impresiile maioruluĭ Frozinetti, directorul închisoriĭ, care a avut intenţiunea că Dreyfus este inocent. (Murmure în sală).

Preşedintele juraţilor invită publicul la tăcere.

Nerespectul legiĭ

Avocatul Labori urmează zicînd că după această instrucţie secretă, după această instrucţie romantică, s'a pronunţat şi sedinţa secretă, pentru a justifica acest mister, cu toate protestările Presiĭ.

Mai întîiŭ trebue respectul absolut al legiĭ; nu s'a observat, şi aceasta este faptul care unit cu protestările luĭ Dreyfus, a aruncat turburarea în atîtea spirite de elită. Ceea ce face forţa adversaritor noştrii de bună credinţă, zice avocatul Labori, este credinţa lor că totul s'a petrecut în regulă şi legalitate. Eh! bine, lucrurile nu s'aŭ petrecut ast-fel. (Mişcărĭ)

Insemnătatea «Documentuluĭ liberator»

Avocatul Labori zice că ministerul de rezbel poseda cu 8 luni înainte de arestarea luĭ Dreyfus fotografia actuluĭ in care se citea: «această canalie de D.» şi demonstrînd că un ofiţer francez a avut relaţiuni cu douĭ ataşaţi militarĭ străinĭ. Or, acest act nu se aplică luĭ Dreyfus.

Avocatul Labori inzistă asupra însemnătăţiĭ acestuĭ act, căci pe el s'a sprijinit de atîta timp pentru a stabili culpabilitatea luĭ Dreyfus. Acesta este actul ce s'a numit documentul liberator, ce dama voalată a remis maioruluĭ Esterhazy şi pe care acesta nu l'a remis ministeruluĭ de rezbel de cît în schimbul uneĭ chitănţĭ de primire.

Vorbind de generalul Mercier, avocatul Labori zice că poate să fie un soldat brav, dar nu este familiar cu afacerile importante, căci ce să credem de încercarea dictată la care a fost supus Dreyfus. Lipseĭ de probe generalul Mercier a substituit impresia sa arbitrară şi ast-fel s'a ajuns să se condamne un inocent.

«Intre Francezĭ»

Avocatul Labori întreabă pentru ce nu s'a vorbit de acest act: «Această canalie de D.» şi apărăriĭ?

Am fi putut aduce aci străinĭ pentru a discuta sinceritatea actuluĭ (mişcărĭ).

Preşedintele întrerupînd zice: Nu i-am fi ascultat.

Avocatul Labori replică: Dacă nu i-am adus, cauza este că am voit să discutăm numai între francezĭ o afacere care nu interesează de cît pe francezĭ, orĭ-care ar fi părerea ce se poate avea despre această afacere, în ziua primejdieĭ vom face cu toţi faţă străinului (aplauze).

Vinovat orĭ nu?

Revenind asupra dictatuluĭ impus luĭ Dreyfus, avocatul Labori zice: Aceasta dovedeşte zădărnicia urmărireĭ, căci dacă exista dovada despre culpabilitatea sa, nu s'ar fi recurs la o asemenea punere în scenă. Cum la începutul desbaterilor nu era de cît borderoul, judecătoriĭ eraŭ să achite pe acuzat, dacă contrar orĭ-cărui drept nu s'ar fi falşificat sentinţa lor prin comunicarea unuĭ act straniŭ la desbaterĭ şi nediscutat.

Avocatul Labori citeşte darea de seamă a Consiliuluĭ de rezbel care a judecat pe Dreyfus.

Această afacere este în mîinile mele, zice avocatul Labori; atestez că nu era nimic în contra luĭ Dreyfus; aceasta o zic pe onoarea mea, domnilor, şi vă mai zic că nu era nicĭ o sarcină în contra aceluia care a fost condamnat (Mişcărĭ prelungite.—Dovezĭ de aprobare).

Audienţa este suspendată.

11 Februarie, orele 10 dimineaţa.

Paris, 10 Februarie.— In timpul suspendăriĭ audienţeĭ, numeroase persoane aŭ venit să strîngă mîna avocatuluĭ Labori, al cărui ton moderat, dar ferm, şi a cărui formă oratorică foarte corectă par'că impresionează auditorul.

Audienţa este reluată.

Declaraţia luĭ Lebrun-Renault

Avocatul Labori vorbeşte de pretinsele mărturisirĭ ale luĭ Dreyfus făcute căpitanuluĭ Lebrun-Renault, după condamnarea sa. Apărătorul susţine că dacă ar exista vr'un proces-verbal al acestor mărturisirĭ, s'a făcut după lovitură; ar fi putut-o dovedi prin martorĭ dacă ar fi depus căpitanul Lebrun-Renalut.

Avocatul Labori reaminteşte declaraţiunile d-luĭ Méline la interpelarea d-luĭ Cavignac. D. Méline a zis atunci că a discuta existenţa raportuluĭ, ar fi să se deschidă poarta revizuireĭ.

Apărătorul adaugă că dacă nu s'a produs procesul-verbal, cauza este că mărturisirile luĭ Dreyfus nu eraŭ nicĭ cu putinţa, nicĭ adevărate.

Avocatul Labori reproduce în termenĭ mişcătorĭ scena tragică a degradăriĭ luĭ Dreyfus şi reaminteşte că în mijlocul strigătelor de moarte scoase de mulţimea nemiloasă, el n'a încetat să strige: *Trăiască Francia* şi să jure pe capul soţieĭ şi a copiilor săĭ că este inocent.

Avocatul Labori citeşte o serie de scrisorĭ ale luĭ Dreyfus, adresate avocatuluĭ său şi familieĭ sale, reclamînd mereu să se caute adevăratul culpabil. D. Labori adaogă că dacă d. Méline n'a arătat raportul căpitanuluĭ Lebrun-Renault, cauza este că vehementele protestărĭ de inocenţă aŭ turburat şi aŭ pus un moment conştiinţa sa juridică d'asupra ideeĭ ce se face despre raţiunea de Stat (mişcărĭ prelungite).

Presiuni

Avocatul Labori continuă zicînd că pentru a obţine mărturisirĭ s'a mers pînă la fraudă. N'a zis maiorul du Paty de Clam luĭ Dreyfus, *ministrul v'ar primi dacă aţi vrea să faceţi mărturisirĭ?* Ministrul reaminteşte interogatoriul luĭ Dreyfus de către maiorul du Paty de Clam. *După cererea maioruluĭ, Dreyfus convine că există o asemănare între scrisul său şi acela al documentelor în ce priveşte amănuntele, dar că amseblul nu seamănă de loc. Afirmă că n'a scris niciodată documentele şi că este inocent.*

Avocatul Labori zice: s'a ridicat un edificiu de minciună şi de ipocrisie; un edificiu de minciună pentru aceia ce sunt auxiliarĭ smeriţi; un edificiu de ipocrisie pentru ceĭ tarĭ carĭ sunt mai culpabilĭ. *Aceia să nu uite, să asculte cuvintele mele şi să-şi aducă aminte că numele istorieĭ care însemnat pe stîlpul de infamie cel mai umilitor este acela al luĭ Ponţiu Pilat! Să-şi aducă aminte!* (Aceste cuvinte sunt acoperite cu aplauze).

Manifestaţiĭ înĭ Labori

Audienţa se ridică în mijlocul uneĭ agitaţiuni marĭ. Avocatul Labori va continua mîine pledoaria sa. S'a făcut o adevărată ovaţiune avocatuluĭ Labori. S'a strigat: *Trăiască Labori! trăiască armata! Jos Jidaniĭ!*

In sală este o învălmăşeală de nedescris Un guard republican ia pe d. Trariéux de braţ pentru a l da afară. Acesta protestează zicînd: *Sunt senator şi prin urmare inviolabil.* Guardul nu mai insistă.

In împrejurimile palatuluĭ sunt puţinĭ curioşĭ. In momentul ieşireĭ de la audienţă s'a strigat de cîte-va orĭ: *trăiască armata!*

Nicĭ un incident.

Interpelările

Paris, 10 Februarie. — *Consiliul de miniştri a decis de a se pune Jouĭ la dispoziţia Camereĭ pentru discutarea diferitelor interpelărĭ relative la procesul Zola, saŭ afaceri ce sunt în legătură cu acest proces.*

ECOURĬ

— D. Anton I. Stoenescu şi-a susţinut cu deosebit succes licenţa în drept.

Juriul a felicitat pe tînărul licenţiat.

— A apărut: *Critica situaţieĭ financiare* a exerciţiului 1896—1897, articole publicate în ziarul *Constituţionalul* de Basin.

NUVELA

Cu naivitate

Nu era frumoasă.

Adesea-orĭ, numaĭ la ideia evocată în gîndul său despre fermecătoarele sărutărĭ pasionate şi despre dulcele mîngîerĭ intime, un foc viŭ colora cu roşu obrazul eĭ arzător şi făcea să 'i bată inima cu putere.

Deşteptarea corpului eĭ cuprins de un fior care 'i trecea prin toată fiinţa, făcea să 'i bată pleoapele pe ochiĭ eĭ umezĭ şi să'i vibreze tot acest corp de fecioară imaculată şi curată de orĭ-ce atingere.

Cînd o mărită, ea nu era de cît teoreticeşte instruită.

Nicĭ un bărbat nu pătrunsese misterul feminităţeĭ sale.

Ast-fel, aceasta a trebuit să fie pentru fiinţa fericită care o poseda, un farmec deosebit; el stăpîni farmecul eĭ şi îl deveni stăpîn absolut.

Fermecătoarea fată se arăta foarte supusă lecţiilor pe carĭ i le da acest profesor de sărutărĭ şi mîngîerĭ şi pe care-l alesese inima sa. Şi în căsătoria lor, ei plutirĭ cu pînzele întinse către paradisacul locaş de fericire.

Venus a trebuit să fie mulţumită de eĭ în Olymp. Şi se ştie că rar se poate vedea o divinitate mulţumită de muritorĭ.

Prima noapte a acestor amorezaţi se trecu aproape fără odihnă şi somnul îl adormi foarte tîrziŭ uuul în braţele altuia.

Mireasa se sculă foarte tîrziŭ.

www.dacoromanica.ro

Afară de asta li se întîmplase un accident destul de caraghios.

Ast-fel, a doua zi cînd tînăra femee fu întrebată dacă a petrecut o noapte bună,— pe cînd mai mulți tineri indiscreți rideau pe subt ascuns — ea răspunse foarte iute :

— Oh ! am scăpat de un mare pericol.

— Ce ?

— Închipuiți-vă că pologul patului a căzut deodată...

— Drace !...

— Așĭ !...

— Barbatul d-tale a fost rănit ?

— Oh ! nu, răspunse ea cu naivitate. Eŭ am tot spatele rănit !

Michel Nour.

ȘTIRI MĂRUNTE

* Duminică s'a celebrat cununia d-lui D. Niculescu cu d-ra Ioanin, profesoară la Conservator.

Felecitările noastre tinerei perechi.

* Duminică s'a celebrat la biserica Popa-Tatu, căsătoria d-lui Gheorghe Nicolaŭ cu d-șoara Sofia Georgescu, nași fiind d. Ștefan Nicolaŭ, mare comerciant, cu d-na Nicolaŭ.

DIVERSE

DIN CAPITALĂ

Din dramele mizeriei. — Sergentul de stradă postat pe bulevardul Elisabeta, a găsit a-seară la orele 8 și jumătate, pe o bancă din fața Universității, un individ care se zvîrcolea în cele mai teribile dureri și care scotea răcnete de disperare.

Condus la spitalul Colțea s'a constatat că nenorocitul absorbise o cantitate bunicică de acid cloridric, cu intențiunea de a se sinucide ; că se numește Baltazar Unterverger, de fel din Tirol, și că pînă zilele trecute fusese servitor la Spitalul Brîncovenesc.

Nenorocitul, desperat că rămîne fără nici o ocupațiune și fără sprijin, s'a decis a-și pune capăt firului vieței.

El a rămas în cătarea spitalului Colțea, unde se speră a fi scăpat cu viață.

O răpire romantică.—Aseară, la orele 7, fata Lica Florea Stan, în vîrstă de 14 ani, pe cînd se ducea acasă prin bulevardul Dosul gărei, venind de la fabrica de scrobeală, unde lucrează, în dreptul podului de la mica viteză, a fost răpită de un văr al ei Gheorghe Istrate, care o aștepta în acel loc, întovărășit fiind de un prieten al său I. Popișteanu, servitor la direcția C. F. R.

Luată pe sus, fata a fost suită cu sila în birja cu No. 582 și... mînă birjar.

Pe drum, pe șoseaua Basarab, fata încercă să sară din trăsură ; răpitorii însă o țin cu sila și pentru a o împedica să nu țipe aŭ astupat'o la gură. Birjarul văzînd că se petrece ceva neregulat în trăsura sa, a oprit pe loc în fața gardistului de stradă.

Restul se înțelege. Epilogul răpirei s'a sfîrșit la secție pentru cei doui Don Juani, iar tînăra Lica a fost încredințată părinților.

Încercare de sinucidere.—Astă-noapte pe la orele 3 și jumătate, măcelarul Sarchez Marton, domiciliat în strada Spătaru 35, a încercat a se sinucide, trăgîndu-și un foc de revolver în pîntece. Din cauza emoțiunei de sigur, glontele nu i-a făcut de cît o rană ușoară, care nu i a necesitat de cît un pansament ușor.

Se zice că Marton a luat această funestă rezoluțiune din cauza unor datorii, pe cari nu le putea plăti.

DIN ȚARĂ

Ucis de un buștean.— Băiatul Constantin, în vîrstă de 19 ani, fiul locuitorului Istrate Soriceanu din comuna Breaza, Prahova, se dusese cu căruța ca să încarce lemne din pădurea Belciugu, pendinte de comuna Bezdead, din județul Dîmbovița.

După o întîrziere de două zile, părinții băiatului văzînd că fiul lor nu se întoarce de la pădure, aŭ intrat la grije și tatăl s'a dus să-l caute.

Ajuns în pădure, nenorocitul părinte găsește cadavrul fiului său strivit cu desăvîrșire de un buștean care se rostogolise peste dînsul.

În urma cercetărilor parchetului, cadavrul a fost transportat acasă și înmormîntat.

Corpurile Legiuitoare

CAMERA DEPUTAȚILOR

Ședința de la 10 Februarie

(Urmare)

Se intră în ordinea zilei : *continuarea discuției pe articole a legei instrucțiunei.*

Se dă citire Art. 7.

D. *Dobrescu-Argeș* ia cuvîntul pentru a ace oare-cari observații.

Oratorul propune un amendament.

D. G. Dem. Teodorescu propune de asemenea un amendament.

Ambele amendamente sunt respinse atît de comisiune cît și de Cameră.

Art. 7 se votează nemodificat.

D. *Nicolae Fleva* observă că din întreaga lege răsare ceea-ce în Germania se numește «ideia de stat», și care la noi însemnează «centralizare».

Directorul, zice oratorul, așa cum se prevede prin articolul în discuție, e un adevărat *stăpîn* care se ridică asupra profesorilor. Se poate ca un profesor de gimnastică să fie numit director și să devie cu modul acesta «mai mare» peste profesorii de filozofie, limba și literatura latină, etc. Asupra acestui fapt d sa atrage atențiunea deosebită a Camerei.

Oratorul protestează contra sistemului ce era să se pună în practică aseară, adică acela de a se trece legea cu iuțeala fulgerului. Am atacat, zice oratorul, partidul conservator pe această temă, și d-voastră vă siliți a întrece, pe tărîmul acesta, pe conservatori.

Mai departe, d. Fleva se ridică în potriva dreptului larg ce se acordă directorului de a judeca și pedepsi pe școlari după simplul său capriciŭ, fără a consulta pe cei-l'alți profesori.

Oratorul declară că se revoltă în contra acestei dispoziții despotice.

Dar nu e numai atît, zice d. Fleva.

Satrapul acesta controlează chiar internatele particulare și rămîne la capriciul lui să decidă dacă ele trebuesc închise. Tot acest director—care nu e de cît un om al ministrului—mai are dreptul să controleze gazdele elevilor și să ceară înhiderea lor. Cu sistemul acesta, zice oratorul, Statul se substitue dreptului părinților,—așa cum se întîmplă azi în Macedonia. (Aplauze).

Mai departe, oratorul spune că legea așa cum ne-o prezintă d. ministru, este anticonstituțională și contra spiritului de liberalizm. (Aplause).

D. *G. A. Scorțescu* depune nu amendament în sensul vederilor d-lui Fleva.

D. *G. Dem. Theodorescu* depune de asemenea un amendament.

Se pune la vot cu bile amendamentul d-lui Scorțescu și rezultatul votului este :

Votanți	93
Majorit. reglementară	48
Bile negre contra	67
Bile albe pentru	26

Amendamentul se respinge. Aceeași soartă are și amendamentul d-lui G. Dem. Teodorescu.

Se pune la vot cu bile Art. 8 și se votează fără modificări.

Se citește Art. 9.

D. Dobrescu-Argeș dezvoltă un amendament relativ la condițiunile ce trebue să îndeplinească directorii de școală.

D. Ciocazan cere ștergerea cîtor-va aliniate de la Art. 9 și depune în acest sens un amendament.

D. Teodorescu G. Dem. propune înlăturarea docenților de la directoratul liceelor și gimnaziilor, și directorii să se recruteze dintre profesorii definitivi și agregați. Oratorul cere de asemenea ca directoarele școalelor secundare de fete să fie alese dintre profesoarele definitive, iar nu titulare.

Mai vorbesc d-nii Dinu I. Brătianu, G. Scorțescu și Dimitrescu-Iași.

Amendamentele propuse se resping ; articolul 9 se votează.

Se dă lectura articolului 10.

D. G. Dem. Teodorescu propune un amendament care se respinge.

Art. 10 se votează nemodificat.

Se citește art. 11.

D. G. Dem. Teodorescu face cîte-va observații, în urma cărora articolul în discuție se votează așa cum e în proiect.

D. *G. Scorțescu* vorbește contra.

Scandalul. — Chemarea la ordine a d-lui Fleva

Se cere închiderea discuției.

D. N. Fleva învinueste biuroul că nu acordă cuvîntul celor ce-l cer, că se silește să înăbușe orî-ce discuție și că tinde a trece legea cu iuțeala fulgerului.

D. Nacu protestează contra acuzației aduse de d. Fleva.

Mameluci se pornesc pe aplauze.

D. N. Fleva continuă a-și susține acuzarea ce a adus biuroului. Cu d. Fleva se asociază d-nii Ceaur-Aslan, G. A. Scorțescu, Dobrescu-Prahova, Dobrescu-Argeș. G. T. Grigorescu, etc. etc.

Majoritatea urlă în potriva Fleviștilor.

Se naște un tumult asurzitor.

Se aud voci cari cer chemarea la ordine a d-lui Fleva.

In timpul acesta d nii Fleva, Scorțescu și cel-l'alți fleviști *părăsesc Camera în mijlocul zgomotului produs de gălăgioșii majorității.*

D. Nacu, *președinte, pune la vot chemarea la ordine a d lui Fleva și se* **admite.**

Cu mici discuții se votează apoi art. 12—21.

Ședința se ridică la orele 6 și jumătate.

Ședința de la 11 Februarie

Sedința se deschide la orele 2.

Prezidează d. C. Nacu, vice președinte.

Răspund la apelul nominal 105 d-ni deputați.

Pe banca ministerială, d-nii Dim. Sturdza, Sp. Haret, general Berendeiŭ, G. Palladi, Ferechide și G. Cantacuzino.

Chemarea la ordine a d-lui Fleva

D. N. Fleva, luînd cuvîntul asupra redacțiunei sumarului ședinței trecute, spune că, privitor la incidentul de ieri, face Camera judecătoare între d-sa și biuroŭ.

Rău a făcut eri d. Nacu—zice oratorul—că a protestat în contra minorității «în numele majorității», căci președintele este mai mult al minorității, pe care trebue să o apere în potriva tiraniei majorității.

Arată cum atunci cînd s'a cerut votul cu bile pentru închiderea discuției generale a legei învățămîntului, biuroul a declarat că discuția se închisese prin sculare și ședere, iar votul cu bile, cerut și admis, l'a întrebuințat pentru luarea în considerație a numitei legi, deși nu aceasta era menirea lui.

Oratorul enumeră un lung șir de călcări de regulament săvîrșite de biuroŭ, care, prin partialitatea sa, înăbușe adesea glasul opoziției.

Așa fiind, oratorul crede că chemarea la ordine nu d-sale i se putea adresa, ci biuroului, care, cu această ocazie, nu respectase regulamentul.

SENATUL

Ședința de la 11 Februarie

Sedința se deschide la orele 2.30 sub președința d-lui N. Ganea.

Prezenți 79 d-ni senatori.

Pe banca ministerială d. Ionel Brătianu.

Se fac formalitățile obicinuite.

Se amînă interpelarea d-lui Valerian-Ursianu pînă va veni la Senat d. Dim. Sturdza.

Se amînă de asemenea din cauza lipsei ministrului respectiv, interpelarea d-lui N. Ionescu, adresată d-lui ministru de instrucție, cu privire la deplorabila stare în care se află liceul real din Pomîrla.

Se mai amînă și interpelarea d-lui Gr. Ștefănescu, adresată ministrului de domenii cu privire la legea minelor.

Senatul se ocupă apoi cu indigenate.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Aseară a fost consfătuire guvernamentală la d. C. Nacu.

S'a luat hotărîrea ca să nu se lase în nici un caz ca ședințele Camerei, în cursul discuțiunei legei instrucțiunei, să fie presidate fie de d. V. Lascar, fie de d-nu Șt. Șendrea.

S'a mai hotărît ca să se ceară ședințe de noapte cu începere de azi saŭ de mîine, ca discuția pe articole a legei instrucției să fie închisă Sîmbătă seara.

D. dr. G. Popovici, deputat în Reichsrathul din Viena, a convocat o întrunire publică Duminica trecută în comuna Dorna.

La întrunire aŭ asistat peste 1500 de țărani romîni bucovineni.

Viitoarea întrunire națională va fi Duminică la Rădăuți.

Evenimentul *anunță că întrunirea publică convocată pe Duminică la Iași, a pornit din inițiativa fleviștilor în scop de a protesta în contra legei patentelor.*

La întrunire va lua cuvîntul și d. Scorțescu.

D. general Eustațiu Bengescu se află la Iași, unde anchetează gestiunea căpitanului Comăneanu, cît timp acesta a fost casier la școala militară.

Ancheta se face cu mare greutate, căci trebuesc răscolite toate actele de la 1892 și pînă azi.

Coaliția drapelisto-fleviștă e convocată pe mîine seară la o întrunire plenară în urma insistențelor fleviștilor.

Se prepară explicații foarte vii între fleviști și d. P. S. Aurelian.

Alegerea col. I de Senat din Huși va fi presidată de d. Mateiŭ Cantacuzino, consilier la Curtea de Apel din Iași.

Clubul conservator din Botoșani, convocat în adunare generală Duminica trecută, a ales următorul comitet : d-nii I. C. Ciolac, Const. Ghica-Deleanu, Al. Cantacuzino-Pașcanu, Th. Silion, G. Cananău, Carol Hynek, V. Isăcescu, I. Gh. Ciolac și Stefan Ghica.

Comitetul s'a constituit ast-fel :

Președinte I. C. Ciolac, vice-președinți Const. Ghica-Deleanu și Th. Silion, casier d. Stefan Ghica, secretar Carol Hynek.

Un inspector financiar, trimis de ministerul de finance, a descoperit mari abuzuri la casieria generală din Craiova.

Intre alte neregule, s'a constatat și lipsa unei sume de 4.000 lei.

Ziarele de peste munți anunță că toți miniștrii ungurî aŭ trimis circulări autorităților dependinte de dînșii, ca să impună tuturor funcționarilor, odăiașilor și servitorilor, să-și maghiarizeze numele patronimic.

Autoritățile aŭ fost invitate să facă o intinsă propagandă pentru maghiarizarea numelui.

Monitorul Oficial de azi publică legea pentru aprobarea regulamentului telegrafic internațional revizuit de către conferința telegrafică internațională din Budapesta la 22 Iulie 1896, precum și a tarifului anexact la acest regulament, pentru aplicarea dispozițiilor prevăzute în convențiunea telegrafică internațională încheiată la St.-Petersburg.

Organul conservator, *Voința Poporului* din Craiova, anunță următoarele :

Comercianții din orașul nostru, față cu proiectul guvernului privitor la patente, aŭ hotărît ținerea unei întruniri pur comerciale, ca să protesteze în potriva noilor și grelelor biruri ce li se impun pe spinare prin această lege a patentelor.

E vorba, pe cît știm, ca această întrunire să se ție Dumineca viitoare, la care să fie chemați și deputații și senatorii din Dolj.

D. căpitan Em. Părăianu din T.-Jiu, trecînd săptămîna trecută prin Budapesta în Italia împreună cu familia sa, în restaurantul gărei centrale din Budapesta a fost victima unui furt îndrăzneț.

I s'a furat portofelul conținînd 1900 lei în hîrtii romînești.

D-sa a reclamat poliției, dar pînă azi îndrăznețul pungaș n'a fost descoperit.

D. N. Filipescu a primit azi din Focșani următoarea telegramă :

Focșani, 11 Februarie.

Adunarea generală a partidului conservator din Putna, în întrunirea de la 10 Februarie, v'a ales în unanimitate președinte al partidului local.

Comitetul, aducîndu-vă aceasta la cunoștință, vă roagă să primiți însărcinarea, d-voastră care, sunteți mîndria partidului conservator, privind'o și ca o manifestație în potriva barbarilor cari scormonind cenușa unui mort, vor să orbească pe cei vii. Procesul verbal al adunărei vi se va prezinta de o delegațiune a comitetului.

Alexandru Jurascu, V. Apostoleanu, Gogu Constantinescu, M. Botez, C. Tatovici, P. Ilie, A. Coleș.

In ședința de azi a Camerei, d. N. Fleva a luat cuvîntul pentru a protesta în contra călcărilor de regulament ce zilnic se comit de biuroŭ.

Oratorul arată că președintele prin aceste intenționate abateri de la prescripțiile regulamentului, tinde a înăbuși vocea opoziției.

Noua lege sanitară

Consiliul profesoral al facultății de medicină din Iași s'a întrunit a-seară pentru a lua cunoștință de memoriul aleătuit de comisiunea compusă din d-nii profesori d-rî Socor, Bogdan, Botez și Peride cu privire la noua lege sanitară.

Acest memoriŭ urmează a fi iscălit de toți profesorii Universității din Iași și de toți medicii cari vor adera la cele cuprinse în acel memoriŭ.

***

Cu această ocazie adăogăm că în curînd se va ține o mare întrunire a tuturor medicilor din Moldova—întrunire ce se va ține la Iași—pentru a protesta în contra măsurilor desastruoase pentru facultatea de medicină din Iași, măsurî prevăzute în noua lege sanitară.

Iată într'adevăr invitațiunea făcută de președintele asociației generale a medicilor din Romînia, comitetul auxiliar Iași :

D-le asociat și Stimate confrate,

Conformîndu-mă unei adrese primită de la comitetul central al Asociațiunei Medicilor din țară, vă rog să bine-voiți a studia *Proiectul de reorganizare al legii sanitare ce s'a publicat în No. 1—2, 1898 al Buletinului serviciului sanitar superior,* pentru ca să ne puteți da părerile dv., asupra acestui proiect în o viitoare întrunire ce vom convoca la Iași în cursul lunei curente.

In caz cînd ați fi împedecat de a lua parte la această întrunire, ați putea formula părerile dv. în scris adresîndu-le sub-semnatului.

Primiți vă rog d-le asociat și stimate confrate, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

Președintele secțiunei Iași.
Prof. dr. Bogdan

Secretar
dr. Gavrilescu.

PROCESUL DUELULUI

Ca și la precedentele înfățișărî, în sala pașilor pierduți e mare mișcare.

La intrarea secțiunei a III-a a tribunalului, unde este fixată judecarea procesului, mulțimea este înțesată. Două cordoane de sergenți de stradă și geandarmî pedeștri țin ordinea și nu permit intrarea în sală de cît persoanelor cari aŭ bilete de intrare.

Sala de ședință este arhiplină. Foarte multe doamne se văd printre asistența aleasă.

Inculpații, toți prezenți, ocupă locurile din față, în stînga, asistați de apărătorii dd. avocați M. Cornea, C. Disescu, G. Panu, Barbu Delavrancea, C. Cernescu, Al. Constantinescu și Barbu Păltineanu.

D. Filipescu se prezintă fără apărător.

Partea civilă, doamna Mița Lahovari, ocupă locul din față, asistată de d-nii avocați Danielopol și C. Nacu.

Jos, în fața locului rezervat tribunalului, sunt depuse spadele cari aŭ servit la duel.

Sala este literalmente plină. Pe estrada rezervată tribunalului iaŭ loc toți magistrații cari voesc a asista la dezbateri.

***

La orele 12.35, tribunalul intră în ședință.

D. Florian președește, asistat de d-nii Alexandrescu și Schina.

Fotoliul ministerului public este ocupat de d. Caracaș, noul prim-procuror.

Se face apelul părților și al martorilor.

D. Prim-procuror cere ca tribunalul să dea un mandat de aducere pentru martorul Th. Văcărescu care lipsește.

D. Avocat Cornea spune că d. Văcărescu poate să vină și deci nu e trebuință de mandat.

Grefierul tribunalului citește apoi adresa ministerului de justiție pentru desistarea din parte civilă a d-lui Al. Em. Lahovari, d-na Lahovari soția și d-nei Olimpia Lahovari, mam a.

D. *avocat Cornea* își face rezerva de a depune concluziuni pentru chemarea martorului Ionel Grădișteanu, un martor foarte important în proces.

La orele 1 fără un sfert, grefierul dă cetire ordonanței.

După cetirea ordonanței, d. președinte procede la interogatorul inculpaților.

Cel d'întîiŭ ascultat este d. N. Filipescu.

După formalitățile obișnuite :

D. Președinte : Ați mai avut dueluri ?

D. Filipescu : Da, am mai avut.

D. Președinte : In ce relațiuni erați cu d. G. Lahovari.

D. Filipescu : In tot-d'a-una am fost bine cu Lahovari. Pînă în ziua duelului ne salutam. In timpul din urmă eram în relațiuni mai puțin strînse ca înainte, de oare-ce d sa părăsise partidul conservator din care fac parte.

După ce d. Lahovari s'a retras din partidul conservator, a început să apere pe liberalî pe cari îî înjurase. *Epoca* l'a înțepat din cînd în cînd. Eŭ personal n'am scris în contra d-lui Lahovari și nici nu sunt directorul gazetei.

Puteam să o fac, dar nu știŭ cum se face, că n'am scris.

Intr'un număr din *L'Indépendance Roumaine* am citit un articol insultător direct la adresa mea, semnat de Lahovari.

Am socotit aceasta ca o provocare directă și nu puteam face de cît să trimet martorî.

D. Președinte : Care este mandatul pe care l'ați dat martorilor dv. ?

D Filipescu: După o matură gîndire am trimes martorî d-lui Lahovari, în loc să-i răspund printr'un alt articol de extremă violență,—eŭ am obiceiul de a scrie foarte violent în contra persoanelor cari trec dintr'un partid într'altul. Acest articol ar fi adus de sigur un duel. Am preferit să trimet martorî de la început, ca să evit certurile prin ziare.

N'am dat nici un mandat special martorilor mei ; am făcut o simplă provocare.

Am dat toată libertatea de acțiune martorilor mei și aceasta a și fost răspunsul meŭ față cu d. Săulescu, unul din martorii mei, cînd mă întrebase în o cestiune a acestei afacerî.

D. Președinte : Cînd ați fost înștiințat d-voastră de eșirea pe teren ?

D. Filipescu : Chiar în ziua duelului, la orele 9 dimineața.

D. Președinte : Ce vi s'a comunicat atunci ?

D. Filipescu: Arma aleasă, locul de luptă și ora.

D. *Președinte:* Ați văzut procesul-verbal?

D. *Filipescu:* Da, l'am văzut și m'a frapat chiar partea finală.

D. *Președinte* : Cum l'ați primit atunci ?

D. *Filipescu:* Cînd întîlnirea era hotărîtă, eŭ nu puteam face obiecțiunî asupra redacțiunei și a stilului procesului-verbal.

D. *Președinte :* D-ta cunoșteai sala de luptă ?

D. *Filipescu :* Sala de gimnastică unde era decisă lupta nu o cunoșteam. De acolo am fost mutați în sala de scrimă. In acea sală am fost de 4 orî. Declar că n'am fost mai de multe orî în acea sală și, dacă se va proba contrariu, să-mî dați maximul pedepsei.

D. *Președinte :* Un martor, intendentul săleî, spune că făceați exercițiî regulat acolo cu 2 săptămîni înainte.

D. Filipescu. Eŭ fac parte din societate de 2 ani N'am fost nici o dată, pînă cu două săptămîni înainte de duel. Astă toamnă, profesorul Guyon a făcut o societate în care m'am înscris și eŭ împreună cu alți mulți noui membri. De atunci am fost de 3 orî, pentru a nu fi amendat cum era regula societățeî.

In ajunul duelului, am avut un asalt cu floreta cu d. căpitan Exarcu. D-sa mi-a propus să fac un asalt și cu spada, dar eŭ am refuzat, neavînd timp. E știut de toți cari cunosc armele, că un asalt cu floreta în ajunul unui duel cu spada este dăunătr în loc să fie avantajos.

D. Președinte: Vi s'a făcut propunerî de reconciliare în sala de arme, înainte de duel?

D. *Filipescu :* Auzisem din ajun de textul declarațiunei de reconciliare. In ziua duelului, d. Isvoranu, martorul adversarului meŭ, mi-a prezintat acea declarație. Eŭ am refuzat'o fiind-că știam că martorii meî o refuzaseră de asemenea și fiind-că toți autorii de duel spun că pe teren nu se mai pot face reconcilierî. Dacă aș fi știut că duelul va avea un asemănea deznodămînt, de sigur aș fi trecut, am fi trecut cu toții peste aceasta.

Președintele : D-ta știaî că V. Ionescu nu este bine cu Lahovari, de ce l'aî ales martor ?

D. *N. Filipescu :* Știam că V. Ionescu a avut oare-cari incidente cu Lahovari. Nu știam însă gravitatea lor și nici nu credeam că asta ar împedica de a fi martorul meŭ.

Victor Ionescu mi-a servit ca martor în 7—8 dueluri.

Președintele : Cînd ați început lupta, n'ați văzut d-v că spațiul nu este suficient ?

D. *Filipescu.* Eŭ trebuia, mai întîiŭ, să primesc orî-ce condițiunî mi s'ar fi pus. Cu toate acestea nu văd inconvenientul, cînd în condițiunî se prevedea ca să se dea terenul pierdut.

Președintele: In ce poziție se afla Lahovari cînd l'ați lovit ?

D. *Filipescu :* La prima repriză, Lahovari s'a retras pînă la perete. Din această retragere n'am văzut inferioritatea adversarului. Cînd am ajuns aproape unul de altul, am fost opriți.

S'a început al douilea angajament. Am tras de două orî la mînă. Adversarul a parat lovitura, s'a deschis, am făcut un degajament și l'am lovit. Nu știŭ cum am dat lovitura, nici dacă m'am fandat în acel moment.

Președintele : In dosar văd că Lahovari cînd a căzut era la un metru departe de perete.

D. *Filipescu :* Nu cred să fie adevărat căci lovitura a avut loc după cîte-va secunde la începerea a celui d'al douilea angajament.

D. *Jude Alexandrescu :* Pentru ce, după cum aŭ spus, ați ezitat de a trimite martorî.

D. *Filipescu :* Orî-cine, judecă înainte de a face un lucru.

D. *Jude Alexandrescu :* Asaltul din ajun era făcut în vederea duelului, saŭ un simplu exercițiu ?

D. *Filipescu :* Un simplu exercițiŭ, de altminteri am tras cu floreta, nu cu spada.

D. *Jude :* ați primit propunerî de împăcare.

D. *Filipescu :* Martorii meî aŭ primit propunerî. Eŭ nu mă puteam amesteca.

D. *Jude :* Ați văzut vre-un concept scris?

D. *Filipescu :* N'am văzut nici unul. Singur d. Saulescu mi-a spus oral despre prima propunere.

D. *Jude :* Intîmplarea a făcut să luați martor pe d. Ionescu ?

D. *Filipescu :* Nu întîmplarea, ci uzul, l'am avut ca martor de 7—8 orî.

D. *Jude :* Cînd s'a decis schimbarea sălî de luptă, n'ați protestat ?

D. *N. Filipescu :* Sala de gimnastică era friguroasă. D. Isvoranu a hotărît să scoatem și cămășile, atunci cu toții aŭ propus să trecem a ne lupta în sala de alăturî.

D. *Prim-procuror :* D. Filipescu a servit ca martor în duelul Costaforu Lahovari ?

D. *Filipescu:* Da, am fost martorul lui Costaforu care a fost rănit la pîntece.

D. *Prim-procuror:* Ce părere v'ați făcut d-voastră de Lahovari în acel duel. Se pricepea în spadă. Se retrăgea în luptă ?

D. *N. Filipescu :* Da, se retrăgea, dar aceasta nu este o dovadă de slăbiciune; este mai mult o tactică în luptă.

La orele 2 ședința se suspendă.

SPECTACOLE

Teatrul Național. — Azi Miercurî d-na *Darclée* va cînta «Traviata», — son cheval de bataille.

Baritonul *El ade,* care de vre-o două ani nu s'a mai produs pe scenă, va apare azi în rolul lui *Georgio Germont.*

Grand Etablisement Hugo. — Balurî Mascate Marția, Joia și Duminica.

Teatrul Bulevard (Eforie).— Marția, Joia și Duminica, Balurî Mascate. Jouia High Life.

Caffé Bulevard. — In fie-care seară orchestra Weimberger.

Cirque d'Hiver (Direcțiunea H. S. Langer) artiștî de primul rang.

Sala Bragadiru. — In fie-care seară orchestra O. Pursch.

***

Eri a avut loc în Circul Langer o mare reprezentație în folosul Societății Comitetului Național studențesc. La 13 Februarie va avea loc o reprezentație de gală în beneficiul societății studenților în drept, iar la 23 Februarie în folosul societății pensionarilor civili și militarî.

DOCTORUL S. ERLICH
SPECIALIST IN BOALE INTERNE
22, Str. Gabroveni, 22
Consultațiuni 2—4 p. m.

www.dacoromanica.ro

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

2

J. P. JACOBSEN

ÎNTRE VIAȚĂ ȘI VIS

— NIELS LYHNE —

Lyhne se întristă de schimbarea care se făcuse în legăturile lor; își permise cîte-va încercări nenorocite de a-și lua sborul spre 'nălțimi. Aceasta nu avu alt efect de cît să arate Bartolinei și mai bine mărimetăcirei sale.

Aci se găseau, cînd Bartolina dase viața celui d'intîi copil. Era un băiat; îl botezară Niels.

Copilul deveni o trăsură de unire între părinții, cari se întîlneau lîngă leagăn în bucurii, speranțe și temeri comune. Ei vorbeau despre dînsul cu aceeași plăcere și fie-care dintre dînșii era recunoscător celui-l-alt de copilul acesta și de bucuria pe care o aducea el.

Dar tot mai era între dînșii o mare depărtare.

Lyhne se absorbea în agricultură și în cestiuni locale, fără ca să pretinză să înoiască tot de o dată sau să reformeze ceva. Studia serios, ca un spectator cu băgare de seamă, condițiunile în care găsea lucrurile, și cînd bătrînul său fermier sau bătrînii parohiei, după matură, foarte matură chibzuință, îi propuneau vr'o îmbunătățire tîrzie, el se învoia.

Nu-i venea nici o dată ideea de a se folosi de cunoștințele pe care le dobîndise altă dată. Nu se încredea de loc în ceea ce numea el «teorii» și respecta mai ales principiile sancționate de experiență și pe care cei dimprejurul lui le credeau singure vrednice de a fi puse în practică.

La dînsul nimic nu putea să facă să bănuiască că viața sa nu se petrecuse în tot-d'a-una chiar în acelaș loc și în acelaș mod.

Un singur lucru mai amintea pe vechiul Lyhne, adică pe tînărul Lihne: faptul că putea să stea multă vreme așezat pe un răzor sau pe barieră, într'un fel de extaz vegetativ, să contemple secara verde sau greoaiele spice bălane de ovăz.

Bartholina nu primi acest traiu numai de cît, fără apărare. Ea începu cu tînguirile sale recitînd versuri din mai mulți de o sută de poeți, gemu pentru miile de lanțuri și obezi cari încătușează viața omenească. Une-ori împrumuta accentele aceleî nobile indignări cari se topește în blesteme contra împăraților și tiranilor: alte-ori era o durere liniștită, mișcată de priveliștea unui neam orbit, rob și supus îndobitocitoarei muncî zilnice, în care se pierde imaginea frumusețeî. Alte-ori, în sfîrșit, era suspinul unui suflet care visează la sborul îndrăsneț al păsărei ori la mersul rătăcitor al norilor cari se duc în depărtare.

Apoi se lăsă de oftat; zădărnicia plîngerilor sale o întărîtă și o făcu amărîtă și sceptică. După cum unii credincioși călcau în picioare imaginea sfîntului lor cînd acesta rămînea surd la rugăciunile lor, ea își bătu joc de poesie. Nu'și închipuise oare că pasărea fantastică a poveștilor albastre avea să'i apară într'un loc, ori peștera lui Aladin, să se deschiză sub podeaua lăptăriei? Intr'un accent copilăresc de cinism, ea nu mai văzu de cît proza existenței, asemui luna cu o bucată de brînză și trandafirii cu borcănelele de pomadă, cu sentimentul tot-d'odată turburător și atîtător de a blestema.

Vru să scape de visurile sale: încercarea nu isbuti. Căzu din nou în vaporii de dinainte de căsătoria sa, cu această deosebire că acum speranța nu mai strălucea. Erau numai himere, fantasmagorii depărtate, cele pe care acum le știa, și dorințele sale erau neputincioase de a se fixa pe pămîntul pe care ea locuia. De cîte ori se lăsa în voia visului, auzea un glas zicîndu-i că era ca un bețiv, care știe că nebunia sa îl tîrăște spre ruină și că ori-ce acces de beție îi răpește din puteri, sporindu-i din nou pasiunea...Glasul răsuna zadarnic, căci o viață de abținere și pe care n'o înfrumusețează de loc viținl visărei, nu merita să fie trăită:— Viața n'avea valoare de cît numai întru cît îl aducea visuri.

Ast-fel stau deosebirile dintre tatăl și mama micului Niels, între aceste două puteri prietenești cari, fără să o știe, îi disputau micu-i suflet din momentul în care se manifestase la dînsul cea d'intîi scintee de inteligență.

Pe măsură, ce creștea, lupta se făcea mai înverșunată.

El era înzestrat cu o imaginație foarte bogată, prin care mama sa căuta să-l influențeze pe nesimțite. Cu toate acestea, încă de mic, arăta deja că știe să stabilească o distincție între lumea fantastică, pe care povestirile Bartholinei le desfășura înaintea privirilor sale, și între lumea reală. Nu numai odată întrerupse pe mama sa în mijlocul istoriilor al căror eroi se aflau în luptă cu multe greutăți atît de mari în cît bietul Niels nu-și putea închipui un mijloc spre a-i scoate din acest pas nenorocit; își lipea obrazul său de obrazul mamei și întreba cu un glas tremurător, cu ochii plini de lacrimi:

— Asta nu s'a întîmplat, nu-i așa? Nu-i adevărat?

Cînd i se dedea mîngîetorul răspuns pe care-l aștepta, apoi asculta cu un plăcut sentiment de siguranță sfîrșitul istoriei.

Dar acest entuziasm numai pe jumătate, nu plăcea de loc mamei sale.

Indată ce se făcu prea mare spre a mai asculta povești, ea'i vorbi—punînd în aceasta mult din sufletul său—despre personagiile ilustre, despre eroii a căror viață ne arată de ce este în stare un suflet omenesc care vrea să-și realizeze visul său de mărire, care vrea numai aceasta și nu se lasă să fie abătut nici de îndoială nici de ispita odihnei din inerție. Și, cum istoria nu-i oferea un număr destul de mare de eroi potriviți cu idealul său, ea 'și făuri unul căruia îi cîrmuia faptele și destinul, un erou care răspundea la trebuințele inimei sale. El era spiritul trupului său, carne din carnea sa: cu adevărat, după cîți va ani de la nașterea lui Niels, ea născuse mort, un fiu; și aceasta săvîrșa, în imaginația mumei, isprăvile cele mari despre care vorbea acestui nenorocit de copil.

Acela avea visurile unui prometeu, îndrăzneala unui Messia, puterea unui Ercule:—naive visări lipsite de corp, și tot cu aceeași lipsă de consistență ca și bietul schelet de copil care putrezea în cimitirul din Lonborg.

Niels pătrundea morala închisă în aceste povestiri: înțelegea că el era de disprețuit fiind-că vrea să fie ca toată lumea, și era cu totul dispus să îndure aspra ursită a unui erou. Primea luptele sleitoare, dușmănia, nerecunoștința mulțimei, izbînzile fără de încetare; dar 'l ușura mult faptul că-și zicea în sine că toate acestea aveau să vie mai tîrziu, cînd el se va face mare.

(Va urma)

Dr. Ch. I. Teohari

Mamoș

Special pentru Maladiî de Femeî 870

Dă consultațiuni de la orele 5—7 seara.

80. Strada Teilor. 80.

CEL MAI SIGUR
REMEDIU
CONTRA
BOALELOR VENERICE
(LUMESCI)
ESTE INTREBUINȚAREA
Tubului Preservativ **SANUS**
Patentat în Franța, Germania, Austro-Ungaria și în toate Statele culturale.
Prețul unui TUB, Leî 1.50
De vînzare la toate Farmaciile și Drogueriile din țară.
1067—24

PIANINE
Dela renumita fabrică
GUST. ADOLPH IBACH
BARMEN
Fondată în anul 1794.
DE VÎNZARE pe prețurile fabricei la
A. FELDMANN
BUCUREȘTI. Strada Decebal No. 20.

SOBE
MEIDINGER, PARIGINA, COMETUL, VULCAN (belgiane)
PENTRU
INCĂLZIRE CU COKS, CĂRBUNI DE PIATRĂ SI LEMNE
Maşini de Bucate
MOBILE DE FIER
Instalațiuni de Incălziri Centrale
Fabrica COMETUL
Adolf Salomon
DEPOSIT: Strada Doamnei, 14.
DEPOSITE IN PROVINCIE:
Iași, *la d-nul* Jacques Davidovici, *str. Lăpușneanu, 37.*
Craiova, *la d.* Petrache Andreescu & Fii, *str. Lipscrni.*

VAR HIDRAULIC
Calitate Superioară
DIN FABRICA
ERNEST MANOEL & OBLED
DIN
COMARNIC
Comenzile se vor adresa reprezentantului general pentru toată țara
T. ZWEIFEL
BUCUREȘTI *Calea Moșilor, 31.* IAȘI *Strada Mitropoliei, 2.*
GALAȚI, Strada Egalității, 46.

STOMAC, ALE CĂILOR URINARE
ANEMIE, GASTRALGIE, DIABETĂ
DISPEPSIE, CHO
Pougues St-Léger
APELE MINERALE DE POUGUES ST-LÉGER SUNT RECOMANDATE DE CĂTRE SOMITĂȚILE MEDICALE ÎN BÓLELE DE
ȘI PENTRU CALITĂȚILE LITINATE ȘI LA RHEUMATISME
Eforte gazósă și plăcută la băut, amestecată sau nu, cu ori-ce băutură.
SINGURA APĂ PURGATIVĂ ÎNLĂTURÂND SURSELE UNGURESCI
CARABAÑA
CARE PRODUCE AFARĂ DE EFECTUL SIGUR ȘI NEJIGNITOR ȘI O ACȚIUNE CURATIVĂ ASUPRA ORGANELOR BOLNAVE.
UN PĂHĂREL FACE ACELAȘ EFECT CA O STICLĂ ÎNTREAGĂ DE APĂ DE BUDA.
SE GĂSESCE DE VÂNDARE LA TÓTE FARMACIILE ȘI DROGUERIILE DIN ȚARĂ.

Prima Sămînțărie Română
București, Strada Carol No. 23.
Recomandă: **Semințele nouă venite**, aduse de la grinarî specialiști din Franța, Germania și Englitera. Numai calitatea superioară, precum arată succesul care l'am avut în 29 de anî.
Recomand: **LUCERNA**, qualitate superioară, cu certificate. **GAZON**, calitatea cea mai grea de 28 libre, etc.
— DIFERITE SCULE PENTRU GRĂDINĂ —
Catalogul se trimete gratis și franco după cerere.
Rog pe onor. clientelă a mă onora și anul acesta ca în anii trecuți.
Cu toată stima FRIDRICH PILDNER
S-sor, EUGEN AMMANN.

Guturaie, Tuse — Grippe, Influența
Bronșita — Astmă
GOUDRON GUYOT
LIQUEUR * CAPSULE
A se cere adresa
19, RUE JACOB, PARIS
Bubóie — Catare băsicei
Bóle de Piele — In tóte farmaciile

AU PRIX FIXE
70, Str. Lipscani, Casa Fraților Hasan *Str. Lipscani, 70.*
MANUFACTURE EN GROS și EN DETAIL
— BUCAREST —
Am onoare a anunța numeroaseî noastre clientele și onor. Public, că zilnic primim ***NOUTAȚI*** în
Mătăsuri și Gazrri pentru Rochi de Baluri și Nunți
COMPLECT ASORTIMENT DE
ARTICOLE PENTU MIRESE
PRETURI MODERATE și FIXE
P. S. — Rugăm a nota bine adresa noastră, spre a nu cufunda Magazinul nostru cu alte firme.

Cereți Pretutindeni
Țuică de Florica
Lacrima de Prune
Țuica de Goleşti
Cereți Pretutindeni
(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)
Țuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătățeî; cel mai bun apetissant.
Nu trebuie să lipsească din nici o casă
Mare Depozit la gara Goleşti
Cererile pentru en gros să se adreseze la ION R. RĂDULESCU, — Pitești.

Cea mai buna APA MINERALA PURGATIVA este acea de la

BREAZU
IAȘI
Autorisată de Stat.
Premiată cu medalia de aur la exp. din Bucuresci 1894.
Recomandată cu preferința de D. niî Medici.
Efect prompt și sigur, dosa mică, gust plăcut.
Cereți dar numai
APA MINERALA DE BREAZU
Care se găsește la toți vînzatorî de ape minerale din țară.
Propr. C. N. Paraschivescu & Co. Deposit general: Frații Kónya Jași.

Les Véritables Eaux Minérales de
VICHY
sont les Sources
VICHY-ÉTAT
CÉLESTINS
GRANDE-GRILLE
HOPITAL
EXIGER le nom sur la Capsule et l'Etiquette.
Les Seules Veritables
Pastilles de Vichy *sont les*
Pastilles VICHY-ETAT
fabriquées avec les sels naturels extraits des Eaux *Vichy-Etat*
COMPRIMÉS DE VICHY
aux sels naturels VICHY-ETAT
pour préparer l'eau artificielle de *Vichy gazeuse.*
Agent Général pour la ROUMANIE, BULGARIE, SERBIE:
A. G. CARISSY, *Bucarest*

TEIRICH & Co
BUCUREȘTI
No. 9, Strada Berzei, No. 9
TELEGRAF, GAZ, APĂ
INCĂLZITUL CENTRAL
LUMINA ELECTRICA
TELEFONE PARATONERE
FILTRU CHAMBURLAND PASTEUR
TUBURĂ
de BASALT, PLUMB, FONTĂ și FIER
CLOSETE
de toate felurile (tout à légout)
MARE DEPOSIT de toate articolele atingătoare de această branșă
BIUROU de CONSTRUCȚIE. — EXPORT
DIPLOMA DE ONOARE
la Exposiția din București în 1894

SOBE AMERICANE VERITABILE
„SIRIUS"
CU
Patent Regulător, model 1897
SOBE „SIRIUS" CU Patent Regulator, model 1997
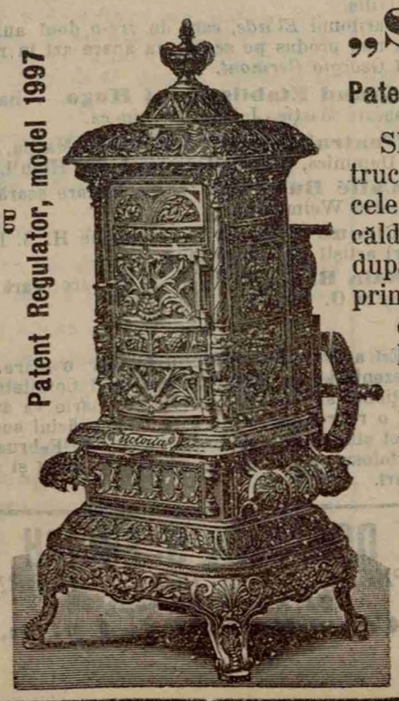
SIRIUS sunt de o construcțiune solidă și elegantă, cele mai higienice, dînd o căldură plăcută și temperată după dorință, care se obține prin «*Patent-Regulator*», care le deosibește de cele-lalte produse similare.
Incălzitul se face prin orî ce fel de cărbunî de piatră.
Maşine de Bucate
Americane
cele mai practice și cele mai economice.
Mare ASORTIMENT de Lămpi de petroleu.
DEPOZIT GENERAL:
A. REICHENBERG
București.—Strada Doamnei, 21

PODAGRA, PIATRA
REUMATISMELE
sunt vindecate prin
Sărurile Granulate Efervescente
de LITHINA
de **CH. LE PERDRIEL**
LE PERDRIEL & Cie, Paris.

Recomandăm atențiunei onor. P. T. Public
RESTAURANTUL
SI
DEPOSITUL de VINURI
STEFAN COLFESCU
din Strada Cimpineanu, 18
(colț cu Sf. Ionică)
unde pe lîngă o bucătărie NATIONALĂ, GERMANĂ și FRANCESĂ, excelentă de o rară acurateță, se mai pot găsi cele mai bune Vinuri din țară și streinătate, cu
prețuri foarte reduse

Ne fumez que le
PANAMA
Le meilleur de tous
Dépôt G-l
Creangă & Comp: — Bukarest.

Tipografia EPOCA execută tot felul de lucrări atingătoare de această artă, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri foarte moderate.

MEDICAMENT PHOSPHATIC
VIN DE VIAL

VINUL DE VIAL este un modificator puternic al organismului în casurile de: **debilitate generală, crescerea întârziată, convalescența lungă, anemiă, perderea apetitului, a forțelor slăbiciunei nervoase.**
Dosa este de un păhărel de lichior înaintea mesei. El complectează nutriținea insuficientă a bolnavilor și a convalescenților.
Farmacia **VIAL** Lyon, rue Victor Hugo, 14 și în toate farmaciile.

Bucuresti.—Tipografia EPOCA, Strada [illegible]tal No. 3.—Bucuresti.

www.dacoromanica.ro